

บันทึกข้อเสนอเชิงนโยบาย

การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรอัตรากำลังครู โดยไม่ต้องขอเงินเพิ่มและไม่ต้องแก้กฎหมาย

๑. ปัญหาแกนกลาง

งบประมาณกระทรวงศึกษาธิการกว่า 97% จัดสรรแบบ “เท่ากันทุกหัว” ในสภาพที่ประชากรวัยเรียนลดลง
สูตรนี้กลายเป็นการลงโทษพื้นที่ที่เด็กเบาบางที่สุด — สพป. มีนักเรียนเฉลี่ย 14.6 คน/ห้อง ขณะที่ สพม. มี 32.3 คน/ห้อง ต่างกัน 2.2 เท่า

๒. หลักฐานจากข้อมูล สพฐ. ปีการศึกษา 2569

71,168

ขาดแคลนในระบบหลัก (อัตรา)

42,857

ส่วนเกินใน สพม. (อัตรา)

28,311

ตัวเลขที่ระบบมองเห็น (อัตรา)

ความขาดแคลนระบบหลัก 71,168 อัตรา ถูกกลบด้วยส่วนเกิน 42,857 อัตรา →
นโยบายลดอัตราของพื้นที่ไปปล่อยในโรงเรียนเมืองพร้อม

๓. ข้อเสนอที่ทำได้ทันที

เปลี่ยนเกณฑ์อัตรากำลังครู

จาก “จำนวนนักเรียน” → “ห้องเรียน + ดัชนีความยากลำบาก”

เครื่องมือ: มติ ก.ค.ศ. · ไม่ต้องแก้ พ.ร.บ. · ไม่ต้องขอเงินเพิ่ม · ภายใน 1 ปีงบประมาณ

๔. ตรรกะที่ผู้บริหารต้องทราบ

ทำไมไม่ต้องขอเงินเพิ่ม — จำนวนเด็กที่ลดลงทำให้งบประมาณเพิ่มขึ้นเอง เราเพียงเปลี่ยนวิธีกระจาย

ทำไมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ — รัฐธรรมนูญ ม.27 วรรคท้าย รองรับมาตรการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสไว้แล้ว

ทำไมต้องทำตอนนี้ — จำนวนห้องเรียนไม่ลดตามสัดส่วนเด็ก ปัญหาจะรุนแรงขึ้นทุกปีการศึกษา

๕. สิ่งขอความกรุณาจากท่าน

1 อนุมัติแต่งตั้งคณะทำงานทบทวนเกณฑ์อัตรากำลังครู (ก.ค.ศ. + สพฐ.)

2 ผังการประเมินผลเชิงสาเหตุใน WSF Sandbox ที่ดำเนินการอยู่ (กสศ. + ศธ.)

3 อนุมัติงบวิจัย Benefit Incidence Analysis ของงบการศึกษาทั้งระบบ

ทุกปีที่เราไม่แก้สูตร ระบบจะผลิตซ้ำความเหลื่อมล้ำอีกหนึ่งรุ่นโดยอัตโนมัติ

— ไม่ใช่เพราะใครตั้งใจ แต่เพราะสูตรถูกเขียนไว้อย่างนั้น